

Dünya Kadın Yürüyüşü Nedir?

Dünya Kadın Yürüyüşü çeşitli etnik, kültürel, dinsel, siyasal ve sınıfsal kökenlerden, farklı yaş ve cinsel tercihlerden gelen kadın gruplarının oluşturduğu bir harekettir. Bu çeşitlilik, bizi bölmek yerine daha büyük, daha geniş kapsamlı bir dayanışma içinde birleştirmektedir.

2000 yılında, Dünya Kadın Yürüyüşü'nün bir parçası olarak, bütün dünyada yoksulluğun yok edilmesi, zenginliğin paylaşılması, kadınlara yönelik şiddetin son bulması ve kadınların fiziksel ve ruhsal bütünselliğine saygı gösterilmesine yönelik 17 pratik isteği içeren bir politik alan oluşturduk. Bu istekleri Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Birleşmiş Milletlerin önderlerine ilettik. Tek bir somut yanıt bile alamadık. Bu istekleri aynı zamanda ülkelerimizdeki seçilmiş yetkililere ve liderlere de ilettik.

O zamandan bu yana, isteklerimizi durmaksızın savunmaya devam ediyoruz. Bir başka dünya kurmaya yönelik seçenekler öneriyoruz. Hem dünyadaki toplumsal hareketlerde hem de kendi toplumlarımız içinde etkinlik gösteriyoruz. Biz kadınların dünyada bulunduğumuz ve olmamız gereken yer üzerindeki düşüncemizi daha ileriye götürüyoruz.

Bu İnsanlık için Küresel Kadın Şartıyla ve yakın gelecekteki eylemlerimizle, içinde yaşamamızın gerçekten mutluluk vereceği, umut ve yaşam dolu bir dünyanın mümkün olduğunu yeniden bildiriyoruz. Dünyaya, onun sahip olduğu çeşitliliğe ve güzelliğe olan aşkımızı bir kez daha ifade ediyoruz.

İnsanlık için Küresel Kadın Şartı

Ruanda'nın başkenti Kigali'de biraraya gelen Dünya Kadın Yürüyüşü delegeleri, 10 Aralık 2004 tarihinde İnsanlık için Küresel Kadın Şartını kabul etti.

İnsanlık için Küresel Kadın Şartı, sömürünün, ezilmenin, hoşgörüsüzlüğün ve dışlanmanın var olmadığı, doğruluğun, farklılıkların, bütün hak ve özgürlüklerin saygı gördüğü bir dünyayı inşa etme önerisidir. Bu dünya eşitlik, özgürlük, dayanışma, adalet ve barış üzerine kuruludur.

Şart, böyle bir dünyanın inşası için yaşamsal ilkeleri tanımlayan 31 beyanı kapsamaktadır. Anlaşılmasını ve kullanımını kolaylaştırmak için iki ayrı metin Şart'a eşlik edecektir. Bu belgeler Şart'ın kökenini, kendine özgü doğasını, Yürüyüşün analizlerini ve kadına yönelik şiddetin ve yoksulluğun ortadan kaldırılması için ileri sürdüğü talepleri açıklayacaktır. Aynı zamanda Şart'ta tarif edilen dünyanın gerçek olması için yerine getirilmesi gereken bir dizi koşulu da içermektedir.

İnsanlık için Küresel Kadın Şartı, 60 ülkeden kadın gruplarının katıldığı uzun bir danışma, tartışma ve görüşme sürecinin sonunda ortaya çıkmıştır.

Dünya Yürüyüşünden kadınlar, 2005 yılında Şart'a dünya turu yaptırmak için bir Yürüyüş düzenleyeceklerdir. Yürüyüş esnasında, Şart hakkında halkı eğitme ve bilgilendirme faaliyetleri yapacaklar ve kendi seçilmiş temsilcilerini ve kamuoyunu sorgulayacaklardır. Ayrıca, Şart bir ülkeden diğerine dünyayı dolaşırken, tek tek toplanan parçalarla oluşturulan kıryama yorganına Şart'ın mesajını aktaracaklardır.

Yürüyüş küresel yolculuğuna 8 Mart 2005 tarihinde Brezilya'nın Sao Paulo kentinde başlayacak ve 8 Mart -17 Ekim 2005 tarihleri arasında 53 ülkede duraklayarak ilerleyecektir. Kadınlar yürüyüş esnasında kıryama ile Küresel Dayanışma Yorganı yaratacaklardır. Yürüyüş 17 Ekim 2005 tarihinde Burkina Faso'da son bulacaktır.

Dünya Kadın Yürüyüşü, kadına yönelik şiddet ve yoksulluğun son bulması için çalışan taban gruplarını birleştiren uluslararası bir feminist eylem ağıdır. Yürüyüş 163 ülke ve bölgeden 5500 katılımcı gruptan oluşur.

İnsanlık İçin Küresel Kadın Şartı

Giriş

Biz kadınlar, kadınların ezilmişliğini kınamak, bu ezilmişliği ortadan kaldırmak ve adaletsizliği, savaşı, fetihleri ve şiddeti besleyen tahakküme, sömürüye, ben-merkezçiliğe ve dizginsiz kâr arayışına son vermek için uzun süredir yürüyoruz.

Bizlerin ve büyükannelerimizin her kıtada yürütmüş oldukları feminist mücadele bizlere, kız ve oğlan çocuklarımıza ve bizden sonra dünyaya gelecek olan bütün kız ve oğlan çocuklarına yeni özgürlükler sağladı.

Bizler hem çeşitliliğin hem de bireyselliğin bir zenginlik kaynağı olarak kabul edildiği, diyalogun yeşerdiği, yazıların ve şarkılarla hayallerin çiçek açabildiği bir dünya kuruyoruz. Kuracağımız bu dünyanın en değerli zenginlik kaynağı insan olacaktır. Eşitlik, özgürlük, dayanışma, adalet ve barış da bu dünyanın ilerletici güçleridir. Bizler böyle bir dünyayı yaratacak güçteyiz.

İnsanlığın yarısını biz oluşturuyoruz. Bizler hayat verir, çalışır, sever, yaratır, mücadele eder ve yaşamın tadını çıkarırız. Yaşamın ve insan cinsinin sürdürülebilmesi için temel olan işlerin üstesinden geliriz. Buna karşılık hala toplumdaki yerimiz küçümseniyor.

Bizlerin bir parçasını oluşturduğumuz Dünya Kadın Yürüyüşü; ataerkilliği (patriyarkayı) kadınları ezen bir sistem, kapitalizmi de bir azınlığın, kadın-erkek, büyük çoğunluğu sömürmesine neden olan sistem olarak görür.

Ataerkillik ve kapitalizm birbirini güçlendirmektedir. Her ikisi de ırkçılıktan, cinsiyetçilikten, kadın düşmanlığından, yabancı düşmanlığından, eşcinsel düşmanlığından, sömürgecilikten, emperyalizmden, kölelikten ve angaryadan kaynaklanmakta ve bunlarla el ele yürümektedir. Ayrıca kadınların ve erkeklerin özgürleşmesini engelleyen çeşitli köktencilikler (fundamentalizmleri) beslemektedir. Yoksulluk ve dışlanma yaratmakta, insan haklarını, özellikle kadınların haklarını çiğnemekte ve insanlık ile gezegenin varlığını tehdit etmektedir.

Böyle bir dünyayı reddediyoruz!

Sömürünün, ezilmenin, hoşgörü eksikliği ile dışlanmanın artık varolmayacağı, bütünlüğün, çeşitliliğin, ve bütün insanların haklarıyla özgürlüklerinin saygı göreceği bir başka dünya kurmayı öneriyoruz.

Bu Şart eşitlik, özgürlük, dayanışma, adalet ve barış değerlerine dayanır.

EŞİTLİK

Bildirim 1. Bütün insanlar ve halklar, yaşamın her alanında ve her toplumda özgürdür. Varlık, toprak, uygun bir işlendirme (istihdam), üretim araçları, yeterli barınma, nitelikli eğitim, meslek öğrenimi, adalet, sağlıklı ve yeterli beslenme, fiziksel ve ruhsal sağlık hizmetleri, yaşlılıkta güvence, sağlıklı bir çevre, mülkiyet, siyasal ve başka tüm karar alma süreçleri, enerji, içme suyu, temiz hava, ulaşım araçları, teknik bilgi ve beceriler, iletişim araçları, eğlence, kültür, dinlenme ile teknolojiden ve bilimsel gelişmelerin ürünlerinden eşit yararlanma hakları vardır.

Bildirim 2. Hiçbir insanlık durumu ya da yaşam koşulu ayrımcılığı haklı gösteremez.

Bildirim 3. Hiçbir görenek, gelenek, din, ideoloji, ekonomik sistem, ya da politika hiç kimsenin aşağılanmasını haklı gösteremez, ya da insan onuruna, fiziksel ve ruhsal bütünlüğüne zarar veren eylemleri zorlayamaz.

Bildirim 4. Kadınlar eş, arkadaş, sevgili, anne ve işçi olmadan önce tam ehliyetli insanlar ve yurttaşlardır.

Bildirim 5. Yaşamın ve toplumun sürekliliğinin sağlanması ile ilgili olan tüm ücretsiz, sözde kadına özgü görevler (ev işleri, çocukların büyütülmesi, yaşlı ve yakınların bakımı vb.) varlık yaratan, değer biçilmesi ve ortaklaşılması gereken ekonomik etkinliklerdir.

Bildirim 6. Ülkeler arasındaki ticaret adil olmalıdır ve halkların kalkınmasına zarar vermemelidir.

Bildirim 7. Herkesin adil bir ücret karşılığı, güvenli ve sağlıklı koşullar altında, onuruna saygı gösterilen bir ortamda iş bulma hakkı vardır.

ÖZGÜRLÜK

Bildirim 1. Bütün insanlar her tür şiddetten uzak yaşar. Hiçbir insan diğerinin mülkü olamaz. Hiç kimse köle olarak alıkonulamaz, evlenmeye zorlanamaz, alınıp satılamaz, angaryaya, cinsel sömürüye tabi kılınmaz.

Bildirim 2. Bütün bireyler insanlık onurunu güvence altına alan ortak ve bireysel özgürlüklerden, özellikle de düşünce, vicdan, inanç ve din özgürlüğünden; fikir ve ifade özgürlüğünden; insanın kendi cinselliğini özgür ve sorumlu bir biçimde ifade etme ve yaşamını paylaşacağı kişiyi seçme özgürlüğünden; seçme, seçilme ve siyasal hayata katılma özgürlüğünden; örgütlenme, sendikalaşma ve gösteri yapma özgürlüğünden; oturma yerini ve medeni durumunu seçme özgürlüğünden; eğitim göreceği alanı ve mesleğini seçme ve seçtiği mesleği uygulama özgürlüğünden; yolculuk yapma ve kişinin kendisiyle mallarını yönetebilme özgürlüğünden; azınlık dillerine ve bir toplumun evde ve işyerinde konuşulan dille ilgili seçimine saygı göstermek koşuluyla, iletişim dilini seçme özgürlüğünden; bilgilenme, öğrenme, tartışma ve bilgi teknolojilerinden yararlanma özgürlüğünden faydalanırlar.

Bildirim 3. Özgürlükler, toplum tarafından demokratik bir biçimde belirlenmiş olan katılımcı bir yapı içinde hoşgörü ve karşılıklı saygı çerçevesinde kullanılır. Özgürlükler topluma yönelik sorumluluk ve yükümlülükler içerir.

Bildirim 4. Kadınlar kendi bedenleri, doğurganlıkları ve cinsellikleri ile ilgili kararları almakta özgürdür. Ayrıca, çocuk sahibi olup olmama konusunda seçim yapma hakları vardır.

Bildirim 5. Demokrasinin kaynağı özgürlük ve eşitliktir.

DAYANIŞMA

Bildirim 1. Bireyler ve halklar arasındaki uluslararası dayanışma herhangi bir yönlendirme ya da etkiden uzak olarak desteklenir.

Bildirim 2. Bütün insanlar karşılıklı olarak birbirlerine bağımlıdır. Birlikte yaşama ve paylaşımcı, adil, eşitlikçi ve insan haklarına dayalı bir toplumu kurma sorumluluğunu ve iradesini paylaşırlar. Bu toplum, ezilmenin, dışlanmanın, ayrımcılığın, hoşgörü eksikliğinin ve şiddetin olmadığı bir toplumdur.

Bildirim 3. Bütün insanların yaşamak için gereksinim duyduğu doğal kaynaklar, mal ve hizmetler, herkesin eşit ve adil olarak yararlanma hakkının olduğu nitelikli kamusal mal ve hizmetlerdir.

Bildirim 4. Doğal kaynaklar, çevreye saygılı ve bu kaynakların korunması ve sürdürülebilmesini sağlayan bir biçimde, o bölgede yaşayan halklar tarafından yönetilir.

Bildirim 5. Bir toplumun ekonomisi o toplumu oluşturmakta olan kadınlar ve erkeklere hizmet eder. Bütün insanlar arasında dağıtılan toplumsal açıdan yararlı

servetin, üretilmesi ve değiş tokuş edilmesine dayanır; ortak gereksinimlerin karşılanmasına, yoksulluğun ortadan kaldırılmasına, ortak ve bireysel gereksinimler arasındaki dengenin güvence altına alınmasına öncelik verir. Gıda egemenliğini güvence altına alır. Sınırsız bireysel kâr arayışının toplumsal yarara zarar vermesine, üretim araçlarının, servetin, sermayenin, toprağın ve karar alma gücünün az sayıdaki grup ve bireyin elindeki toplanmasına karşı çıkar.

Bildirim 6. Her bireyin topluma katkısı tanınır. Bu katkı, bireyin yerine getirdiği işleve bakılmaksızın sosyal haklara giden yolu açar.

Bildirim 7. Genetik değişiklikler kontrol altına alınır. Yaşam ya da insan geni üzerinde patent söz konusu olamaz. İnsan klonlama yasaktır.

ADALET

Bildirim 1. Bütün insanlar geldikleri ülkelere, milliyetlerine ve oturdukları yerlerine bakılmaksızın, eşitlikçi, adil ve gerçekten demokratik olan bir sistem içinde, insan haklarından (toplumsal, ekonomik, siyasal, sivil, kültürel, çevresel, cinsel haklar ile üreme hakları) adil ve eşit biçimde yararlanan, tam ehliyetli yurttaşlar olarak kabul edilir.

Bildirim 2. Sosyal adalet, yoksulluğun ortadan kaldırılması, varlık birikiminin sınırlandırılması ve tüm insanların refahını artırmak için gerekli olan ihtiyaçların karşılanması için varlığın eşitlikçi biçimde yeniden dağılımına dayanır.

Bildirim 3. Herkesin fiziksel ve ruhsal bütünlüğü korunur. İşkence ile aşağılayıcı ve küçük düşürücü muamele yasaklanır. Cinsel şiddet, tecavüz, kadın sünneti, kadına yönelik şiddet, seks ticareti ve genel olarak insan ticareti kişiye ve insanlığa karşı işlenmiş suçlar olarak kabul edilir.

Bildirim 4. Ulaşılabilir, eşitlikçi, etkin ve bağımsız bir yargı oluşturulur.

Bildirim 5. Her birey bakım, uygun barınma, eğitim, bilgilenme ve yaşlılıkta güvence hakkını sağlayan sosyal koruma hizmetlerinden yararlanır. Her birey onurlu bir yaşam sürmesine yetecek gelire sahiptir.

Bildirim 6. Sağlık ve sosyal hizmetler kamusal, ulaşılabilir, nitelikli ve parasızdır; bütün dünyayı saran salgın hastalıklarla, özellikle HIV ile ilgili tedavi hizmetlerini kapsar.

BARIŞ

Bildirim 1. Bütün insanlar barışçıl bir dünyada yaşar. Barışa ulaşmak; ilkesel olarak kadınlar ve erkekler arasındaki eşitliğin; toplumsal, ekonomik, siyasal, yasal ve kültürel eşitliğin, hakların korunma altına alınmasının; yoksulluğun tüm insanların onurlu ve şiddetten arınmış olarak yaşamasını güvence altına alacak biçimde ortadan kaldırılmasının; herkesin bir işi olmasının, beslenme, barınma, giyinme ve kendisini eğitime için yeterli kaynakları olmasının, yaşlılıkta korunmasının ve sağlık hizmetlerinden yararlanmanın sağlanmasıyla elde edilebilir.

Bildirim 2. Hoşgörü, diyalog ve farklılıklara saygı barışın temel taşlarıdır.

Bildirim 3. Bir kimsenin diğeri; bir grubun diğeri bir grup; azınlığın çoğunluk, çoğunluğun azınlık ya da bir ulusun diğeri bir ulus üzerindeki her tür tahakküm, sömür ve dışlamasına son verilir.

Bildirim 4. Herkesin savaşın ve silahlı çatışmanın; yabancı işgalin ve askeri üslerin olmadığı bir dünyada yaşamaya hakkı vardır. Hiç kimsenin bireylerin ya da halkların yaşaması ya da ölmesi üzerine karar verme hakkı olamaz.

Bildirim 5. Hiçbir gelenek, görenek, ideoloji, din, siyasal ya da ekonomik sistem şiddet kullanımını haklı gösteremez.

Bildirim 6. Ülkeler, toplumlar ve halklar arasındaki silahlı-silahsız çatışmalar; ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeylerde barışçıl, adil ve haklı çözümler ortaya çıkaran görüşmeler yoluyla çözümlenir.

ÇAĞRI

Bu, İnsanlık İçin Küresel Kadın Şartı, kadınlarla erkekleri, gezegenin bütün ezilen halklarıyla gruplarını, eşitlik, barış, özgürlük, dayanışma ve adalete dayalı ilişkiler geliştirerek dünyayı dönüştürmek ve toplumsal yapıları radikal bir biçimde değiştirmek için bireysel ve kolektif olarak kendi güçlerini göstermeye çağırıyor.

Bütün toplumsal güçlerle hareketleri, bu Şart tarafından savunulan değerlerin etkin bir biçimde uygulanabilmesi ve siyasal karar alıcılar tarafından bu değerleri hayata geçirecek önlemlerin alınması için eyleme geçmeye çağırıyor.

Bu, dünyayı değiştirmeyi amaçlayan bir eylem çağırısıdır! Durum acildir!

Bu Şart'ın hiçbir bölümü Şart'ın ruhunu ihlal eden görüşlerin ifade edilmesi ya da etkinliklerin yapılması amacıyla yorumlanamaz ya da kullanılamaz. Bu Şart'ta savunulmuş olan değerler bir bütündür. Her biri eşit önemde, karşılıklı olarak bağımlı ve bölünemez niteliktedir ve Şart içindeki sıralamaları değiştirilebilir.

Dünyanın her yerinde sessizce kabullenmeye zorlanan, haklarından mahrum bırakılmış ve özgürlükleri ellerinden alınmış, ayrımcılığın ve şiddetin çeşitli biçimlerine maruz kalan kadınlarla, yoksulluğun ve şiddetin olmadığı bir dünya kurmak için direnen kadınlarla birlikte çalışmaya çağırıyoruz sizi.

Kadınlar yürümeye devam edecekler...

Dünya Kadın Yürüyüşü

